

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Uttalelse til vurdering av konsesjonsplikt - Tilbakeføring av avløp fra Vestisen - Hemnes kommune

Norges- vassdrags og energidirektorat (NVE) har mottatt melding fra Statkraft Energi AS om forhåndsvurdering av konsesjonsplikt for tilbakeføring av avløp fra Vestisen. Tiltaksområdet ligger under bretungen på Vestisen, som er en del av Okstindbreen i Hemnes kommune, Nordland.

I løpet av de siste årene har bresmelting påvirket avløpet fra smeltevannstunnelen. Dette har resultert i at vannet nå har endret retning til et annet vannskille. Endringen skyldes fysiske endringer i is og løsmasser på stedet i løpet av sommeren 2018.

Det foreslåtte tiltaket innebærer graving og sprenging av is og fjell for å senke tidligere utløp med omlag 6 meter i en lengde på ca. 60 meter. Det meste av massene som må flyttes består av is og bløte sedimenter. Utsprengte fjell, morenemasser og is skal deponeres på stedet. Området er lite tilgjengelig og det er derfor nødvendig å transportere både utstyr og mannskap med helikopter. Maskiner og tyngre utstyr må beltes inn til og fra Vestisen.

NVE ber fylkeskommunen vurdere om kjente allmenne interesser kan bli berørt, og i tillegg vurdere tiltaket opp mot sin sektorlovgivning. NVE ønsker i tillegg at høringspartene vurderer kunnskapsgrunnlaget opp mot naturmangfoldloven § 8.

Opprinnelig høringsfrist var 18.01.19, men fylkeskommunen har fått utsatt høringsfrist på saken.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende innspill:

Forholdet til regionale interesser

Det overordnede målet for arealforvaltningen i Nordland er at den skal være bærekraftig og gi forutsigbarhet for både befolkningen og næringslivet. Dette innebærer at arealbruken skal skje etter ei avveining mellom næring-, friluftsliv- landskap- og miljøinteresser. I det aktuelle området er det hovedsakelig landskap, friluftslivs- og reindriftsinteresser som gjør seg gjeldende.

Landskap og Friluftsliv

Tiltaket berører utfartsområdet Fagerli – Rabothytta. Området er vurdert som *svært viktig* i friluftslivskartleggingen i regi av Nordland fylkeskommune. Lenger vest er området «Gråfjellet» som er vurdert som *viktig*.

Tiltaksområdet ligger i landskapsområdet «Okstindbreen-Vestisen» som er et landskap som er klassifisert som brelandskap. Slike landskap omfatter de store breene hvor hele områder er dekket av brekappen, platåbreer, og større alpine høyfjellsmassiv.

Nordland fylkeskommune vurderer at tiltaket kan ha nevneverdig påvirkning på landskapsopplevelsen og utøvelsen av friluftsliv i området.

Reindrift

Det går en flyttlei for rein ved Mørbekktjønnna. Denne går mellom to reinbeitedistrikt, henholdsvis Røssåga/Toven og Ildgruben. I tillegg er tiltaket planlagt i et område hvor reinen har sine sommerbeiter, og litt lenger vest for tiltaksområdet er det vårbeiter/kalvingsland. Helikoptertransport og anleggsarbeider kan virke forstyrrende på reinen.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltning)

Når det fattes enkeltvedtak om ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst skal sektormyndigheten (her NVE) vurdere tiltaket i henhold til vannforskriften § 12. Veiledning til bruk av § 12 finnes på: <http://www.vannportalen.no/globalassets/nasjonalt/dokumenter/veiledere-direktoratsgruppa/veileder-til-vannforskriften--12---endelig.pdf>.

Informasjon om vannforekomster, miljømål og tiltak for disse finnes på <http://www.vannnett.no/saksbehandler/>.

Kulturminner

Området vurderes som svært påvirket av naturlige prosesser og moderne tids menneskeskapte endringer. Potensialet for påvisning av arkeologiske kulturminner vurderes til å være minimale nærmest ikke-eksisterende. Vi har ingen merknader til planlagte tiltak.

Oppsummering

Tiltaket innebærer et betydelig terrenginngrep i et brelandskap hvor det er sterke friluftsinnteresser og reindriftsinnteresser. Så langt vi kan se foreligger det ingen detaljert plan for hvordan og når tiltaket skal gjennomføres. Sentrale spørsmål i denne sammenhengen er bl.a. hvordan støy fra anleggsarbeidet og inn/ut-transport påvirker arealbruksinteressene i området.

Fylkeskommunen vurderer at tiltakets omfang og påvirkning på omgivelsene kombinert med arealbruksverdiene i området tilsier at NVE bør stille krav om konsesjonsbehandling. En konsesjonsprosess etter reglene i vannressursloven vil i større grad bidra til å belyse konsekvensene av tiltaket. Det vil i tillegg gi NVE mulighet til å stille vilkår som ivaretar hensynet til friluftslivs- og reindriftsinnteressene, jf. vannressursloven § 26.

Fylkeskommunen vurderer at det er en overveiende sannsynlighet for at tiltaket medfører skade og ulempe av en slik betydning for allmenne interesser at det oppstår konsesjonsplikt, jf. vannressursloven § 8.

Kunnskapsgrunnlaget

Basert på foreliggende kunnskap og opplysninger om tiltaket og verdier i området vurderer fylkeskommunen at effekten av påvirkninger er uklar, og at kunnskapsgrunnlaget på nåværende tidspunkt ikke er tilstrekkelig for å oppfylle kravene i naturmangfoldloven (nml.) § 8. En konsesjonsprosess vil slik vi ser det kunne bidra til at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med nml. § 8.

Med vennlig hilsen

Katrine Erikstad
seksjonsleder for Plan og miljø

Ole-Martin Axelsen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:

Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstuen	0301	OSLO
--	--------------------------	------	------

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Trine Johnson			